

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2014. január 14., február 5., április 14. napjain tartott fellebbezési tárgyalások alapján 2014. április 29. napján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A vezető beosztású hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2013. évi május hó 30. napján kihirdetett 11.B.279/2012/91. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában megváltoztatja az alábbiak szerint:

I. r. vádlott cselekményét hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. § III. fordulata) büntettének minősíti.

Szabadságvesztés büntetését 400 (négy száz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Egy napi tétel összegét 1500 (Egyezeröttszáz) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 600 000 (Hatszázezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 400 (négy száz) napi fogházra kell átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás és a pénzmellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

II. r. vádlottat az ellene vesztegetés büntette (Btk. 250. § (1) bekezdés, (2) bekezdés. a) pont, (3) II. tétel 3. fordulat) büntette miatt emelt vád alól felmenti.

III. r. vádlott II. tényállás alatti cselekményét felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. § III. fordulata) büntettének minősíti. Az 1 rb. társtettesként elkövetett vesztegetés büntettének (Btk. 253. § (1), (2) bekezdés. 3. fordulat) vádja alól felmenti (I. tényállás).

Ezért szabadságvesztés büntetését 350 (háromszázötven) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Egy napi tétel összegét 1500 (Egyezeröttszáz) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 525 000 (Ötszázhuszonötezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 350 (háromszázötven) napi fogházra kell átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás és pénzmellékbüntetés alkalmazását, továbbá a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

IV. r. vádlott II. tényállás alatti cselekményét felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. § III. fordulata) büntetnének minősíti. Az 1 rb. társtettesként elkövetett vesztegetés büntetnének (Btk. 253. § (1), (2) bekezdés 3. fordulat) vádja alól felmenti (I. tényállás).

Ezért szabadságvesztés büntetését 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Egy napi tétel összegét 1500 (Egyezeröttszáz) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 450 000 (Négyszázötvenezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 300 (háromszázötven) napi fogházra kell átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás és pénzmellékbüntetés alkalmazását, továbbá a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

Valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottal szemben mellőzi a pénzmellékbüntetés meg nem fizetésére vonatkozó rendelkezést.

II. r. vádlottat terhelő 1833 (Egyezer-nyolcszázharminchárom) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 14.322 (Tizennégyezer-háromszázhuszonkettő) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

I. r. vádlott személyi igazolványának száma:

II. r. vádlott neve helyesen: ..., személyi igazolványának száma: ...

IV. r. vádlott lakcíme: ... szám, személyi igazolványának száma: ...

Az ítéletábra határozata ellen II. r., III. r., IV. r. vádlottak és védőik, továbbá az ügyész jogosultak fellebbezésre akként, hogy a határozat kihirdetését követően a jelen lévő jogosultak szóban bejelenthetik azt, vagy erre 3 (három) napi határidőt tarthatnak fenn. A jelen nem lévő jogosultak a fellebbezést a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül írásban jelenthetik be a másodfokú bíróságnál.

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró bíróság a megismételt eljárás keretében I. r. vádlott és II. r. vádlottak bűnösségét vesztegetés büntetnében (250.§ (1), (2) bekezdés a) pontja (3) bekezdés II. tétel 3. fordulata az 1978. évi IV. törvény szerint) állapította meg.

III.III. r. és IV. r. vádlottakat 2-2 rendbeli társtettesként elkövetett vesztegetés büntetében (1978. IV. törvény 253.§ (1), (2) bekezdés III. fordulata) mondta ki bűnösnek.

I. r. és II. r. vádlottakat személyenként 3-3 évi szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra, valamint 5-5 millió forint pénzmellékbüntetésre ítélte, továbbá II. rendű vádlottalszemben 800 000 Ft összegre vagyonelkobzást rendelt el.

III. r. és IV. r. vádlottakat személyenként 2-2 évi szabadságvesztésre, 2 évi közügyektől eltiltásra és 5-5 millió forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

Valamennyi vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg.

V. r. vádlottat az ellene vesztegetés büntette miatt (1978. évi IV. törvény 253.§ (1), (2) bekezdés) emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett a pénzmellékbüntetés megfizetésének határidejéről és a meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, végül a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész valamennyi vádlott vonatkozásában súlyosítás miatt, V. r. vádlottal szemben bűnösség megállapítás és büntetés kiszabása érdekében fellebbezett.

A határozat kihirdetésekor jelenlévő II. r. vádlott és védője felmentés céljából jelentettek be jogorvoslatot. A vezető védő fellebbezését írásban részletesen indokolta, melynek leglényegesebb elemeit kiemelve: az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és II. r. vádlott felmentését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala során jogszabályt helytelenül alkalmazott és az ítéletének alapjául szolgáló tényállás megalapozatlan. Ítéletének indokolásában nem tett eleget az ítélőtábla által - a megismételt eljárásra előírt - a megalapozatlanságot okozó körülmények feltárásának és megindokolásának, így a törvényszék ítélete továbbra is megalapozatlan különösen a tekintetben, hogy a ...ra nehezedő „nyomás” a polgármester részéről konkrétan milyen tevékenységben nyilvánult meg.

Továbbra is fenntartotta a védelem azon álláspontját, hogy a titkos információgyűjtés során keletkezett információk II. r. vádlott vonatkozásában bizonyítékként nem használhatók fel és ennek részletes indokát adta, kiemelve a haladéktalanság elvének sérelmét illetve azt a tényt, hogy abban az időszakban, amikor II. r. vádlottal szemben a felhasználni kívánt beszélgetések rögzítésre kerültek sem e vádlott személye, sem pedig a terhére rótt bűncselekmények vonatkozásában nem állt rendelkezésre a titkos információgyűjtés lefolytatását engedélyező bírói végzés.

Ugyancsak nem tartja elfogadhatónak az elsőfokú bíróságnak a célhoz kötöttség tárgyában rögzített okfejtését sem, amelyet írásbeli fellebbezésükben ugyancsak részletesen kifejtettek hangsúlyozva, hogy az alapvető alkotmányos jogok érvényre jutása érdekében a

célhoz kötöttséget kiterjesztően értelmezni nem lehet, továbbá a büntetőeljárásban kizárólag titkos bizonyítékok alapján nincs lehetőség bűnösséget megállapító ítélet meghozatalára.

Álláspontjuk szerint a V.rendű vádlott, III.rendű vádlott és IV.rendű vádlott részvételével lezajlott beszélgetések, illetve III.rendű vádlott ...-val folytatott telefonbeszélgetése alapján minden kétséget kizáróan nem azonosítható II. r. vádlott személye.

A III. és IV. r. vádlott által tervezett ...-i beruházással kapcsolatban kifejtette a védelem, hogy miért nem állapítható meg, hogy a II. r. vádlott, mint polgármester bármi módon visszaélt volna hivatali helyzetével: így a rendkívüli ülés összehívásával nem cselekedett jogszabályellenesen, az építési hatósági ügyintézésben részt vett személyeket semmilyen módon nem befolyásolta. E körben igen részletesen elemezték a védők ...-nak az eljárás során tett vallomásait, ezentúl foglalkoztak ..., ..., ..., ... vallomásaival is azzal az összegzéssel, hogy a jelen másodfokú eljárásban fokozott figyelemmel vizsgálendő a tanúvallomások törvényessége tekintettel arra, hogy a nyomozati eljárásban a meghallgatott tanúk esetében a törvényes figyelmeztetések hiányosak voltak és a hiányosság a megismételt elsőfokú eljárásban az elsőfokú bíróság törekvései ellenére sem volt kiküszöbölhető. Határozott álláspontja a védelemnek, hogy a jogszabályellenesen felvett tanúvallomások a büntetőeljárás jelenlegi szakaszában sem válhatnak a bizonyítás eszközeivé. Végül a megismételt eljárás során született elsőfokú ítélet megalapozatlanságát alátámasztó újabb érveket összegezte a védelem.

Beccsolták a városi cím adományozásáról szóló határozatot, a rendkívüli képviselő testületi ülések időpontjait 1994. december 20. napjától 2013. október 10. napjáig, II. r. vádlott oklevelét, melyet a ...-i Egyetem jogász szakán 2013. június hó 5. napján szerzett.

III. r. vádlott védője a megállapított tényállás megalapozatlansága, a bizonyítékok jogszabálysértő felhasználása, iratellenesség és ténybeli következtetés hibája folytán felmentést célzóan fellebbezett. Jogorvoslatának indokait írásban is részletesen kifejtette és elsődlegesen felmentés, másodlagosan hatályon kívül helyezés érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint a törvényszék a megismételt eljárás során csupán formálisan tett eleget a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak és a bizonyítási eljárás teljes terjedelemben történő megismétlését követően gyakorlatilag újraértékelt a bizonyítékokat és állapított meg tényállást.

A megismételt eljárásban az ítéleti tényállás I. pontja tekintetében ismételten elmaradt annak feltárása, hogy a hivatali helyzettel való visszaélés miben nyilvánult meg. Pontosán azzal maradt adós a törvényszék, amit az ítélőtábla a hatályon kívül helyező végzésében előírt, konkrétan miben nyilvánult meg II. r. vádlott részéről a ... jegyzőre nehezedő nyomás.

Az elsőfokú bíróság azon indoklása, amelyet abban a körben fejtett ki, hogy álláspontja szerint milyen módon élt vissza hivatali helyzetével a II. r. vádlott alaptalan, semmivel alá nem támasztott.

A védő álláspontja szerint a minősített eset hiánya felveti e cselekmény tekintetében a titkos információgyűjtés eredménye jogszerű felhasználhatóságának kérdését is, amely jogellenes tekintettel arra, hogy az alapeset büntetési tétele kevesebb, mint 5 év.

A II. tényállás tekintetében a megalapozatlanság kiküszöbölése ugyancsak nem történt meg a megismételt eljárásban, a törvényszék semmilyen új bizonyítékot nem jelölt meg. A védő e körben is hivatkozott a titkos információgyűjtés anyagának jogszerű felhasználhatóságával szemben támasztott kételyekre. Az ítéleti tényállás teljesen adós maradt azzal, hogy a 100 millió Ft és 30.250.000,- Ft-os felépítményérték közötti különbséggel mi történt?

Nem vizsgálta és nem is értékelte I. r vádlott azon védekezését, hogy az ... székház eladása, pályáztatása tekintetében milyen kompetenciával bírt.

A védelem részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint miért törvénybe ütköző módon használta fel a törvényszék a titkos információgyűjtés eredményét.

A büntetés kiszabása körében nem értett egyet a III. r vádlottal szemben a pénzmellékbüntetés alkalmazhatóságával és ennek belső aránya sem megfelelő összecszerűségét tekintve, végül nem osztotta fellebbezési főügyészség álláspontját, mely szerint III. és IV. r vádlottakkal szemben szükséges vagyonelkobzást alkalmazni.

IV. r. vádlott felmentésért fellebbezett.

V. r. vádlott a nyilatkozat tételre 3 napot tartott fent, mely határidőn belül jogorvoslattal nem élt. A határozathirdetésen jelenlévő meghatalmazott védő az ítéletet tudomásul vette.

A határozathirdetésen meg nem jelent vádlottak és védők részére az ítélet rendelkező részét a törvényszék kézbesítette.

I. r. vádlott bűncselekmény hiányában felmentésért fellebbezett, mivel a terhére rótt bűncselekményt nem követte el, védője a tényállás, a jogi minősítés és bűnösség téves megállapítása miatt felmentésért jelentett be jogorvoslatot.

III. r. vádlott törvényes határidőben jogorvoslatot nem terjesztett elő. IV. r. vádlott védője az ítélet ellen fellebbezéssel élt, melynek irányát nem jelölte meg. A későbbiekben jogorvoslatának részletes indoklását az ítéletátláshoz benyújtotta.

Elsőként IV. r. vádlott felmentését kérte, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan - bűnösség megállapítása esetén - a szabadságvesztés büntetés mértékének változatlanul hagyása mellett a végrehajtás felfüggesztését.

A titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságát illetően a védelem álláspontja az, hogy IV. r. vádlott személye vonatkozásában a titkos információgyűjtés eredménye nem használható fel, sérült a haladéktalanság követelménye.

2007. 10. 2. napjáig a titkos információgyűjtés, pénzmosás és kábítószerrel visszaélés bizonyítása céljából került elrendelésre és csak ezt követően került kiegészítésre vesztegetés bűncselekményének bizonyítása érdekében.

II. r. vádlottal szemben a titkos információgyűjtés nem került elrendelésre így a 2007. október 2 napja előtt beszerzett titkos információgyűjtés eredménye II. és IV. r. vádlottak tekintetében nem használható fel.

A védelem álláspontja szerint a nyomozás során keletkezett tanúvallomások - ... tanú kivételével - a büntetőeljárás törvény kógens előírásainak súlyos megsértésével kerültek felvételre, így módon bizonyítékként nem vehetők figyelembe. (Debreceni Ítéltábla B.III.199/2009/4. szám Fővárosi Ítéltábla I.Bf.225/2010/7. számú végzései)

A megismételt eljárásban a törvényszék törekedett a törvénysértően felvett tanúvallomások törvényessé tenni, azonban megsértette a Be. 554/N. §-ban írt kérdezési sorrendet ezért a bírói kérdésekre fenti módon adott válaszok bizonyítékként nem vehetők figyelembe.

A védői álláspont szerint, mivel sem a titkos információgyűjtés anyaga, sem pedig a tanúvallomások nem vehetők figyelembe, nincs olyan terhelő bizonyíték, amely IV. r. vádlott terhére róható lenne.

E vádlott vonatkozásában a vádirat nem tartalmaz olyat, hogy hivatalos személy részére előnyt adott, vagy ígért volna, csupán annyi került rögzítésre, hogy I. és III. r. vádlott megállapodott az előnyben, mely megállapodással IV. r. vádlott is egyetértett. Vele szemben sem társtettesi sem részesi magatartás nem került feltüntetésre a vádiratban. Az a cselekmény pedig amelyet a vádirat rögzít, nem bűncselekmény.

Végül, amennyiben bűnösség megállapítására kerülne sor a védő összegezte a védelem javára szóló enyhítő körülményeket.

V. r. vádlott meghatalmazott védője bűncselekmény hiányában történő felmentésért fellebbezett a törvényszékhez 2013. június hó 6. napján érkezett beadványában, melyet az elsőfokú bíróság 11B.279/2012/99. számú 2013. június 21. napján kelt végzésével elutasított, tekintettel arra, hogy a határozathirdetésen - meghatalmazás alapján - jelenlévő védő az ítéletet tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség a Debreceni Ítéltáblához 2013. augusztus 7. napján érkezett átiratában a V. r. vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta, így e vádlottal szemben a törvényszék ítélete 2013. augusztus 7. napján jogerőre emelkedett.

A fellebbviteli főügyészség I., II., III., IV. r. vádlottak terhére a kiszabott büntetések súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fent.

A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, melynek átiratában indokát adta. A büntetésekre kiható bűnösségi körülményeket a fellebbviteli főügyészség álláspontja

szerint a törvényszék alapvetően helyesen feltárta, azonban a súlyosító körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte, ezért a kiszabott büntetések igen enyhék. I. és II. r. vádlottakkal szemben nem indokolt az enyhítő szakasz alkalmazása az időmúlás ellenére sem, továbbá e vádlottaknál hiányzik az ítélet belső arányossága is.

Tévedett a törvényszék amikor I. r. vádlottat 5 millió Ft pénzmellékbüntetésre ítélete, mely súlyosítási tilalomba ütközik.

Helyesen állapította meg ugyanakkor, hogy I. r. vádlottal, mint passzív vesztegetővel szemben nem lehetett vagyonekobjást elrendelni, ugyanakkor tévedett, amikor az aktív vesztegető III.-IV. r. vádlottakkal szemben vagyonekobjást nem alkalmazott és e körben jogi indokolása is hiányos.

A törvény rendelkezéseinek megfelelően állapította meg, hogy vagyonekobjásra kizárólag az aktív vesztegetővel szemben az általa adott előnyre nézve kerülhet sor, azonban nem adta indokát, hogy jelen ügy aktív vesztegetőivel szemben II. tényállás alatti cselekmény tekintetében miért nem alkalmazta. A fellebbviteli főügyészség hivatkozott a 78. számú Büntető Kollégiumi véleményre, mely szerint, ha az aktív vesztegető birtokából már kikerült a vesztegetésre szánt előny az 1978. évi IV. törvény 77/B.§ (1) e) pontja alapján vele szemben vagyonekobjást kell elrendelni arra a vagyonra, amely az adott vagyoni előny tárgya volt.

A vagyonekobjás alkalmazása nem esik súlyosítási tilalom alá.

A fellebbviteli főügyészség a Btk.2.§ alapján vizsgálta, hogy az elkövetéskori vagy elbíráláskori szabályok alkalmazása kedvezőbb a vádlottakra és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elkövetéskori anyagi jogszabályok nyújtanak kedvezőbb elbírálást.

Végül indítványát az alábbiakban összegezte: I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben a kiszabott szabadságvesztés büntetés hosszabb tartamban és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának ehhez igazított módon történő megállapítását indítványozta I. r. vádlottal szemben az alkalmazott pénzmellékbüntetés mellőzését, III. r. és IV. r. vádlottak szemben a Btk.77/B.§ (1) bekezdés e) pontja alapján a Btk.77/C.§ (1) bekezdés b) pontját alkalmazva személyenként 15 millió 125 ezer Ft vagyonekobjás elrendelését egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Az ítéletábra minden irányú fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét a Be.361.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül a Be.349.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében, a meghozatalát megelőző eljárással együtt figyelemmel a Be.554/B.§ b), ba) pontjaira is.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában írtakat fenntartotta és részben kiegészítette annyiban, hogy a II. r. vádlottal szemben a megismételt eljárásban alkalmazott pénzmellékbüntetés ugyancsak súlyosítási tilalomba ütközik.

A nyilvános ülésen I. r. vádlott vezető védője fenntartotta a törvényszék ítéletének megalapozatlansága körében kifejtett álláspontját. A megismételt eljárásban született első fokú ítélet legnagyobb hibáját abban látta, hogy helyes tényekből is helytelen következtetésekre jutott, indoklása önmagával is és a bizonyítékokkal is ellentétes, ellentmondásos. Az iratok tartalma alapján a tényállás minimális mértékben álláspontja szerint kiegészíthető és az ítélet felülbíráható, amelynek eredményeként I. r. vádlott felmentésének van helye bűncselekmény hiányában. Utalt arra is, hogy a hatályos 2012. évi C. törvény a vádlottat érintő tényállás tekintetében eltéréseket tartalmaz, nem szerepel a tényállásban a fontosabb ügy megjelölése, így védence számára kedvezőbb. Fenntartotta, hogy sem az titkos információgyűjtés eredménye sem pedig a törvénysértő módon beszerzett tanúvallomások bizonyítékként nem használhatók fel.

A minősítés tekintetében utalt a vád hiányosságaira is, mivel a vádlott kötelessége vonatkozásában sem a vád, sem az ítélet ezeket nem nevesítette, nem írta körül, milyen szabályzatokban írtak megszegéséből vonható erre következtetés. Ha pedig mindez nem állapítható meg csupán az alapeset jöhet szóba. Amennyiben a titkos információgyűjtés eredménye felhasználható, sem az ... székház eladásával, sem pedig a tapolcai telekvásárlással kapcsolatban nem történt olyan beszélgetés, amely a történeti tényállást megalapozná.

Álláspontja szerint a helyes tényállás megállapítása esetén arra vonható következtetés, hogy az ... székház eladásának pályáztatása teljesen szabályosan történt, a vádlott ingatlan vásárlása, az ezzel kapcsolatos szerződés felbontása és az ... székház pályáztatása között semmilyen összefüggés nincs, így a vádlott felmentésének van helye bűncselekmény hiányában.

Másodlagosan csupán maradék indítványként a védő foglalkozott a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezéssel a minősítéssel és a büntetés kiszabási kérdésekkel. Úgy ítélte meg, hogy a Btk.2.§ alapján a jelenleg hatályban lévő anyagi jogszabályok alkalmazása kedvezőbb, mivel legalább egy fontos minősítő körülményt a tényállás már nem tartalmaz és a szankció rendszer is színesebb. Legfeljebb a bűncselekmény alapesete állapítható meg védence terhére, amely lényegesen enyhébb büntetékiszabást indokol, továbbá a vádlott javára figyelembe vehető nyomatékos enyhítő körülmények is ezt támasztják alá. A pénzmellékbüntetés alkalmazhatósága tekintetében egyetértett a fellebbeviteli főügyészség álláspontjával.

Összességében bűnösség megállapításának esetére rövid tartamú felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazását kérte mellékbüntetés alkalmazása nélkül.

III. r. vádlott védője az írásbeli beadványában írtakat változatlan tartalommal fenntartotta, kiemelte, hogy a törvényszék csak formálisan tett eleget a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak.

IV. r. vádlott védője az írásbeli indokolásában foglaltakat ugyancsak fenntartotta és részletesen kiegészítette az alábbiak szerint:

Fellebbezésének irányát az enyhébb minősítésre is kiterjesztette az elkövetői alakzat vonatkozásában is. A védő mélyrehatóan foglalkozott a központi jelentőségű eljárásjogi kérdésekkel, amelyek a bizonyítási eszközök törvényességével kapcsolatosak.

Elsőként a titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságával. A megismételt eljárásban a törvényszék azt állapította meg, hogy IV. r. vádlottal szemben a haladéktalanság elvének sérelme miatt a titkos információgyűjtés eredménye nem használható fel. A cselekmény elkövetésekor hatályos büntetőeljárás szabályai szerint a Be.206.§ (3) bekezdésére figyelemmel tekintettel arra, hogy a titkos információgyűjtés 2007. október 2. napjáig pénzmosás és kábítószerrel visszaélés bizonyítása céljából került elrendelésre és csak ezt követően egészült ki a vesztegetés bűncselekményének bizonyítása érdekében, így a 2007. október 2. napja előtti információgyűjtés eredménye IV. r. és II. r. vádlott esetében nem használható fel.

Kritikával illette a törvényszéknek a Legfelsőbb Bíróság Bf.I.2758/2000-EH 2001.505 határozatára történő hivatkozást arra tekintettel, hogy a Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteményében 505. szám alatt közzétett elvi bírósági határozat tartalma ma már nem felel meg a hatályos jogi szabályozásnak. E körben utalt a Legfelsőbb Bíróság 74. számú Büntető kollégiumi véleményében írtakra. Ugyancsak nem igazolja a törvényszék álláspontját az általa hivatkozott 1127/D/2006 AB határozat és az Alkotmánybíróság III/01171/2002. számú - helyesen III/1174/2012 - határozatban írtakra hivatkozás, mivel az nem a büntetőeljárás 2007-ben hatályos szabályozását vizsgálta.

Az az érvelés, hogy a 2007. október 2. napja előtt beszerezett titkos információgyűjtés eredménye védencével szemben azért használható fel, mivel annak elrendelésre pénzmosás miatt került sor, az előcselekmények között pedig korrupciós bűncselekmény is szerepel ugyancsak nem helytálló. Álláspontja szerint nem foghat helyt a célhoz kötöttség ilyenén értelmezése az információgyűjtés vonatkozásban alkotmányos követelményként jelentkező célhoz kötöttség követelményének teljes kiürítéséhez vezet.

A tanúvallomások törvényességével illetve a bírósági eljárásban történő törvénysértő felhasználásukkal kapcsolatban álláspontját fenntartotta, részletesen értelmezte a Be. vonatkozó előírásait kiemelve, hogy a nyomozás során felvett tanúvallomások egy kivétellel azt a figyelmeztetést sem tartalmazzák helyesen, hogy a törvény hamis tanúzást szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Utalt az állandó bírói gyakorlatra is (Debreceni Ítéltábla. B.III:199/2009/4, Fővárosi Ítéltábla.I.Bf.225/2010/7, Szegedi Ítéltábla Bf.II.524/2004 határozatai BH.2005/386, IH 2005/53. számú jogesetek). Álláspontja szerint a megismételt eljárásban a törvényszék „akárhogy is igyekezett” a törvénysértően felvett és bizonyítékként nem értékelhető tanúvallomásokat nem tudta törvényessé tenni.

Ugyanúgy a Be.554/N.§ megsértése miatt a bírói kérdésre adott válaszok bizonyítékként nem vehetők figyelembe, a tanúvallomások a tanács elnökének elsőkénti kérdései által nem emelhetők törvényes bizonyíték szintjére, a törvény kógens rendelkezésével szemben.

A védő részletesen indokolta a felmentésre a hatályon kívül helyezésre, az enyhébb minősítésére és a büntetés enyhítésére irányuló indítványait. Az enyhébb minősítés

körében kifejtette, hogy a II. vádpont tekintetében IV. r. vádlott által kifejtett cselekmény legfeljebb III. r. vádlott tettesi cselekményéhez nyújtott bűnsegélynek minősülhet.

A védő perbeszédét az ítéletábrához 2013. november hó 14. napján érkezett beadványában kiegészítette akként, hogy a 23/2003. (IV.24.) BM-IM együttes rendelet 20.§ (2) bekezdése alapján a tanú ismételt kihallgatása esetén a folytatólagosan felvett jegyzőkönyvben csak a tanú nevét, a kihallgatását helyét és idejét, a Be.85.§ (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetést és az arra tett nyilatkozatot és a vallomást kell jegyzőkönyvbe foglalni. A fentiek alapján az egymásnak esetlegesen ellentmondó bírósági döntések mérlegelése indokolatlan.

Az ítéletábra a felülbírálat során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során ügyfelderítési kötelezettségének - figyelemmel a megismételt eljárásra adott ítéletábrái iránymutatásokra is - törekedett eleget tenni és igen széleskörű bizonyítást folytatott, azonban a másodfokú bíróság észlelte, hogy ítélete a Be.351. § (1), (2) bekezdés a), c) és d) pontjaiban meghatározott okokból kis mértékben megalapozatlan.

E megalapozatlanság észlelése az igen színvonalas védői perbeszédekben, a védői érvelésekben is nyomon követhető volt mindkét tényállás tekintetében.

Az ítéletábra megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a bizonyítás továbbfejlesztéséről határozott és a Be.353. § (1), (2) bekezdés b) pontja szerinti tárgyalásra tért át.

Az I. tényállás tekintetében ismételten kihallgatta ...t és ...-t, míg a II. tényállás vonatkozásában ... ingatlanforgalmi szakértő meghallgatására került sor.

A bizonyítás felvételét követően a fellebbviteli főügyészség tárgyaláson jelenlévő képviselője jogorvoslatának irányát valamennyi vádlott tekintetében változatlan tartalommal fenntartotta, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a fellebbezési eljárásban felvett bizonyítás során olyan új körülmény nem merült fel, amely korábbi perbeszédének kiegészítését indokolná.

A védők ugyancsak változatlanul fenntartották korábbi nyilatkozataikat, elsősorban a másodfokú eljárásban felvett bizonyításra reagáltak.

I. r vádlott vezető védője elsőként bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában indítványozta védenca felmentését, végül bűnösség megállapítása esetére összegezte az enyhítő körülményeket.

II. r vádlott védője korábbi nyilatkozatait fenntartotta, kiemelte, hogy a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredményeképpen tisztázódott a „nagy nyomás nehezedik rá” kifejezés tartalma és az állapítható meg, hogy II. r vádlott e körben olyan magatartást nem tanúsított, amely bűncselekmény elkövetését alapozná meg, hivatali helyzetével nem élt vissza. Ennek folyománya minősítésbeli problémát vet fel, nevezetesen a vitatott titkos adatszerzés hiányosságai mellett egyéb törvényi feltétel hiányát is. A felmentésre irányuló jogorvoslatát fenntartotta.

III. r vádlott védője, - IV. r vádlott védőjét is helyettesítve - perbeszédében fenntartotta az írásban már benyújtott érvelését. Kifejtette, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban álláspontja szerint az eljárás megismétlése csupán formálisan történt, azonban a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás által a megalapozatlanság kiküszöbölhető. Amennyiben II. vádlott részéről a hivatali hatalmával való visszaélés nem állapítható meg, ennek eljárásjogi konzekvenciái keletkeznek, hiszen a titkos információgyűjtés az aktív hivatali vesztegetők III-IV. vádlottak vonatkozásában volt elrendelve. Megkérdőjelezte a titkos információgyűjtés felhasználhatóságát, hogy a hivatali visszaélés büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés volt és az nem felel meg a Be. 206/A § rendelkezéseinek. A II. tényállás tekintetében álláspontja szerint a vádhatóság gombhoz/ „....-ék kérnek 100 milliót, / keresett kabátot. E tényállás esetében kétséget kizáró bizonyítékok nem állnak rendelkezésre. Az első tényállás esetében bizonyítottság, a II. tényállásnál bűncselekmény hiányában indítványozta III-IV. r vádlottak felmentését.

A védők mind a megismételt első fokú eljárásban mind pedig a másodfokú eljárásban lényegét tekintve eljárásjogi aggályokat azonos körben fejtették ki, illetve fogalmazták meg az alábbiak szerint: A jogszabályba ütköző módon felvett tanúvallomások és, a titkos információgyűjtés során keletkezett információk bizonyítékként nem használhatók fel. Utóbbiak esetében sérült a haladéktalanság elve, illetve a védői álláspont szerint a célhoz kötöttség kiterjesztően nem értelmezhető. Kizárólag a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékokra egyéb bizonyítékok hiányában bűnösséget alapítani nem lehet.

Továbbá sérelmezték, hogy a megismételt eljárásban a tanács elnöke megsértette a Be.554/N. §-ában rögzített kérdezési sorrendet a tanúk kihallgatásakor és ezzel eljárási szabályt sértett így e tanúvallomások nem emelhetők a törvényes bizonyítékok szintjére.

Fentiekén túl IV. r. vádlott védője a II. tényállással kapcsolatban e vádlott cselekvőségét illetően eljárásjogi alapját kérdőjelezte meg, vitatva a vád törvényességét.

E körben a védő azt sérelmezte, hogy a vád tárgyát képező cselekmény körülírása, illetve leírása nem tartalmazza hiánytalanul a vádlott terhére rótt vesztegetési cselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket.

Előjáróban utal az ítélet tábla arra, hogy a hatályon kívül helyező végzésében a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználásának törvényességét és a tanúk hiányos kioktatásával kapcsolatos problémakört nem vonta a megalapozatlanság körébe és ennek részletes indokát adta (Bf.I.525 /2011 /26 sz. végzés 9. oldal 4. bekezdés)

Jelen megismételt eljárásban - a később kifejtendők szerint - olyan ok, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezte volna nem merült fel, így az ítélet táblának az eljárásjogi kérdésekben is állást kellett foglalni, kiemelten abban, hogy a védelem által vitatottak törvényes bizonyítási eszközként figyelembe vehetők-e.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban ítéletének 27. oldal közepétől 45. oldal aljáig valamennyi eljárásjogi problémával foglalkozott, amelyet a védők a megismételt eljárásban felvettek így jelen másodfokú eljárásban is.

A védők az eljárás során legmarkásabban a titkos információgyűjtés anyagának bizonyítékként történő felhasználhatóságát támadták igen színvonalas szakmai érveléssel.

Az elsőfokú bíróság e problémakörnek kiemelt figyelmet szentelt. Ítéletének 27. oldal közepétől a 38. oldal utolsó bekezdéséig vádlottanként külön-külön taglalta. Foglalkozott annak jogi szabályozásával, a célhoz kötöttség és haladéktalanság elvével a 74/2009. BK vélemény tükrében és konkrétan reagált a védői felvetésekre.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználhatóságát illetően csak részben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

Előjáróban utal a következőkre: a EBH.2001.505-re történő hivatkozással kapcsolatban (ítélet 36. oldal 2. bekezdés 38. oldal 2. bekezdés) megjegyzi, egyetértve a védő felvetésével is - hogy már nem mindenben felel meg a hatályos jogi szabályozásnak a törvény időközben történt többszöri módosítása folytán, mint azt a 74/2009. BK Vélemény (2008. december 1.) 4. pontjában rögzítette A kollégium ezért javaslatot tesz a jogegységi tanácsnak, annak kinyilvánítására, hogy azt az elvi határozatot már nem tartja iránymutatónak.

Az elsőfokú bíróság hivatkozott az Alkotmánybíróság 1127/D/2006 számú határozatára,/ ítélet 38. oldal 4. bekezdés / amely a Szegedi Ítélet tábla Bf.II.240/2006/90 számú jogerős ítélete ellen került benyújtásra, azonban - osztva a védői észrevételt is -, jelen ügy szempontjából relevanciával nem bír, mivel többek között az 1978. évi IV. tv 137. § 8. pontjának alkotmányellenességének vizsgálatáról szól.

A 38. oldal 5. bekezdésében a hivatkozott Alkotmánybíróság határozat száma helyesen: III/1174/2012

A titkos információgyűjtés törvényességével, illetve felhasználhatóságával kapcsolatban az ítélet tábla álláspontját az alábbiakban fejti ki.

Az ítélet tábla természetesen osztotta a törvényszék által rögzítetteket a titkos információgyűjtés jogi szabályozásának bemutatását illetően, azonban a titkos információk jelen ügybeni felhasználhatóságát illetően - ugyancsak vádlottanként vizsgálva - eltérő álláspontra helyezkedett. Osztotta e körben a felvetett - javarészt megalapozott - védői aggályokat. Az első tényállással kapcsolatban: A cselekményben II-III-IV. r. vádlottak érintettek.

II.r. vádlottal szemben az információgyűjtés elrendelésre nem került, érintett személyként nem volt megjelölve. A törvényszék álláspontja szerint esetében sem a célhoz kötöttség, sem pedig a haladéktalanság elve nem sérült / ítélet 32. oldal 3. bekezdés, 34-35. oldalak/

E vádlott esetében a terhére felhasznált információk 2007. augusztus 1,10,13,14 napjain kerültek rögzítésre. Az engedély III-IV. r vádlottra ekkor még - 2007. október 2 napjáig - pénzmosás és kábítószerrel visszaélés volt.

A Be. 206/A. § (3) bekezdés szerint annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos információgyűjtést a bíróság engedélyezte, az információgyűjtés eredménye minden elkövetővel szemben felhasználható. Az idézett jogszabályhely alapján a tárgyi összefüggést is vizsgálni kell, azt, hogy a titkos információgyűjtésre adott engedély céljában megjelölt bűncselekmény elkövetésében van- e szerepe az engedélyben meg nem jelölt személynek. E személy esetében a titkosszolgálati eszközökkel beszerzett bizonyítékok, a lehallgatások anyaga kizárólag akkor használható fel, ha esetében a tárgyi összefüggés fennáll, vagyis olyan bűncselekmény miatt folyik ellene eljárás, amely az engedélyben megjelölésre került. / IH.2013/92 számú jogeset /
Fentiek tükrében aII. r vádlott esetében a tárgyi összefüggés hiányára vonható következtetés.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a törvényszék azon okfejtésével sem, hogy ahol a feljelentés a titkos információgyűjtés tartamának lejártá előtt megtörtént, a haladéktalanság elve sem sérült / ítélet 32. oldal 3. bek /. A II. r. vádlottra vonatkozó és terhelő bizonyítékként felhasználni kívánt információk 2007. augusztus 1. és augusztus 14. napja között kerültek rögzítésre, a feljelentés időpontja pedig 2007. november 19. napja volt. A 74/2009. BK vélemény 3/b) pontja rögzíti : a törvény pontosabban nem határozza meg, hogy mit, mely időtartamot kell a feljelentési kötelezettség teljesítésének „haladéktalanságán” érteni. Erre az ügyek eltérő jellege, bonyolultsága az adatmennyiség változó terjedelme miatt minden esetre érvényes egzakt meghatározás nem tehető, legfeljebb azok a szempontok rögzíthetők, amelyek figyelembevételével a bíró - a bizonyítékként felhasználhatóság lehetőségéről elsőként döntenit hivatott nyomozási bíró (Be.207. § (2) bekezdés b) pontja), illetőleg majdan a perbíró - állást foglalhat „haladéktalanság” követelményének megtartottsága kérdésében. Indokolt tehát a haladéktalanságnak olyan értelmet tulajdonítani, hogy a Be.206/A. § (1) és (4) bekezdéseinek alkalmazási körében ez a követelmény még nem sérül akkor, ha a feljelentési kötelezettségének az információgyűjtést végző szerv az adatok megszerzését követő 8 napon belül nem tesz eleget.

A több mint három hónapos késedelem a feljelentési kötelezettség teljesítésében az ítélet tábla álláspontja szerint nem értékelhető akként, hogy a haladéktalanság elve sérelmet nem szenvedett. A jelentős késedelmet a nyomozó hatóság részéről vélhetően az indokolta, hogy a feltételezett „maradék” 200.000 Ft átadása is dokumentálásra kerülhessen.

A haladéktalanság elvének sérelmét illetően ugyanerre az álláspontra helyezkedett a tényállás vonatkozásában III-IV. r. vádlottak esetében is.

A II. tényállást illetően az ítélet tábla álláspontja szerint a titkos információgyűjtés eredménye felhasználható volt.

A törvényszék az ítélet 38. oldal utolsó bekezdésétől a 41. oldal utolsó bekezdésig foglalkozott a nyomozati szakban felvett tanúvallomások bizonyítékként történő értékelhetőségével rögzítve azt, hogy a Debreceni Nyomozó Ügyészség valóban egy tanú kivételével elmulasztotta figyelmeztetni a tanúkat a mentő körülmény elhallgatásának törvényes következményeire és ezáltal eljárási szabálysértést valósított meg.

A törvényszék a nyomozó ügyészség mulasztását relatív eljárási szabálysértésként értékelte és indokait részletesen kifejtve, utalva a bírói gyakorlatra és a tárgykörben született döntésekre úgy ítélte meg - a tanúk ismételt kihallgatását követően -, hogy „az eljárás során kihallgatott egyetlen tanú vonatkozásában nem merült fel még az elvi lehetősége sem, hogy valamilyen mentő körülményről tudomásuk lenne és ezáltal elkövethetnék a mentő körülmény elhallgatásának a bűncselekményét, ezért a megismételt eljárásban, sem a tanúvallomások egészének, sem pedig egy részének a mellőzésére nem volt törvényes ok” (ítélet 40. oldal utolsó bekezdéstől 41. oldal 1. bekezdéséig). Csupán utal az ítélet táblára, hogy a mentő körülmény elhallgatásának következményeire a nyomozás során ki nem oktatott tanúkat a törvényszék kioktatta, majd a Be.82. § (1) bekezdés b) pontjában írt figyelmeztetéseket követően nyilatkoztatta, hogy a nyomozás során tett vallomásaikat fenntartják-e. Ugyanezt az eljárást követte a Fővárosi Ítélet tábla 3.Bf.102/2007. számú ügyében, melyre a törvényszék is hivatkozott.

Az ítélet tábla teljes körűen osztotta a törvényszék álláspontját, e körben azonban utal az alábbiakra. Van olyan bírói gyakorlat, amely ezen figyelmeztetés elmaradását olyan súlyos eljárási szabálysértésnek minősíti, amelyhez a tanúvallomásoknak a bizonyítékok köréből való kirekesztésének következményét fűzi (Fővárosi Ítélet tábla 5.Bf.137/2007/6. számú határozata, IH 2008/51.) Végeredményben a védők is perbeszédeikben erre hivatkoztak. Az ítélet tábla ezt az álláspontot nem osztja. Egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, annak megállapításával, hogy a nyomozás során szabálysértés történt, a szabálysértés következményeinek megállapítása során azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni annak vizsgálatát, hogy egyáltalán fölmerült-e annak a lehetősége, hogy a kihallgatott tanúk bármilyen mentő körülmény ismeretében lennének. Lényegét tekintve elméletileg is elkövethetnék a mentő körülmény elhallgatásának bűncselekményét. Ezt a problémakört a törvényszék a megismételt eljárásban kellően körüljárta és álláspontját az ítélet tábla teljes körűen osztotta, - utalva arra is, hogy az adott figyelmeztetés elmaradásának, mivel az eljárás során kihallgatott egyetlen tanú vonatkozásában sem merült fel, még csak az elvi lehetősége sem, ezért sem a vallomások egészének és sem egy részének mellőzésére nem volt törvényes ok.

A tanúvallomásoknak eljárási szabálysértés okán való mellőzésén alapuló megalapozatlanság címén hatályon kívül helyezést célzó indítvány nem alapos. Az ítélet tábla a relatív eljárási szabálysértés megállapítására szorítkozik egyetértve a törvényszék álláspontjával.

Ugyancsak állást foglalt a törvényszék a védők kérdészi sorrendet érintő kifogásai kapcsán is és úgy ítélte meg, hogy az ügy érdemét befolyásoló eljárási szabálysértés nem következett be és ennek indokát is adta. A törvényszék érvelését az ítélet tábla nem

kifogásolta és utal rá, hogy a Be.554/M-N. §-ai 2014. január hó 1. napjától hatályon kívül helyezésre kerültek.

Végül a vádirat II. pontjában írt IV. r. vádlott cselekményével kapcsolatban a vád törvényességét vitató védői érveléssel a törvényszék az ítélet indoklásában 41. oldal utolsó bekezdésétől reagált, álláspontját részletesen kifejtve a 44. oldallal bezárólag.

A törvényszék indoklása meggyőző, álláspontját a másodfokú bíróság is osztotta. Az általa hivatkozott eseti döntések is meggyőzően példázzák az állandó bírói gyakorlatot.

Összegzésként megállapítható, hogy a törvényszék a megismételt eljárás során olyan abszolút vagy relatív eljárási szabályt nem sértett, amely az ítélet hatályon kívül helyezését követelné meg.

A tényállás megalapozottságát illetően ugyancsak merültek fel kételyek a védelem részéről, de az ítélőtábla is észlelte, hogy mindkét tényállás tekintetében a törvényszék tényállása kis mértékben megalapozatlan, amely abban mutatkozott meg, hogy a törvényszék a I. tényállás tekintetében amennyiben a vesztegetés bűncselekménye II. vádlott terhére megállapítható továbbra is adós maradt annak felderítésével, hogy II. r. vádlott hogyan élt vissza hivatali helyzetével, miben nyilvánult meg, hogy ... jegyzőre nyomás nehezedett. Amennyiben e bűncselekmény a titkos információgyűjtés eredményeképpen nem állapítható meg, II. r. vádlott cselekvősége más bűncselekmény törvényi tényállást kimeríti-e?

A II. tényállás vonatkozásában nem foglalkozott teljes körűen annak vizsgálatával, hogy I. r. vádlott által az ... székház pályázatához nyújtott információk és az ingatlanvásárlás között okozati összefüggés feltárható-e, illetve amennyiben bizonyítást nyer, hogy „... 100 milliót kérnek” mi a fennmaradó milliók sorsa?

Fentiek oda vezettek, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból a vádlottak bűnösségének körére részben téves következtetést vont le.

A tényállások részbeni felderíthetőségét az ítélőtábla a másodfokú eljárásban a bizonyítás továbbfejlesztésével kiküszöbölte.

Az I. tényállást illetően az ítélőtábla az alábbiakat állapította meg.

A megismételt eljárásban az első fokon eljáró bíróság II. r. vádlott bűnösségét vesztegetés bűntettében állapította meg, amelyet, mint vezető beosztású, fontosabb ügyekben intézkedésre hivatott személy követett el, akként, hogy a hivatali helyzetével egyébként visszaélt. A vádirat 3. oldal 4. bekezdés 1. mondatában tartalmazza, hogy az építési engedély kiadásával kapcsolatban II. r. vádlott „igyekezett az erre vonatkozó határozat meghozatalát a jegyzőn keresztül sürgetni” az ítélőtábla a hatályon kívül helyező határozatában utalt rá, hogy az alapeljárásban eljáró elsőfokú bíróság adós maradt annak feltárásával, hogy a polgármester részéről a jegyző felé a nyomásgyakorlás, a sürgetés konkrétan miben nyilvánult meg.

A megismételt eljárásban megállapított I. tényállás e körben ugyancsak nem tartalmaz semmilyen konkrétumot, tényt, időpontot stb.

A törvényszék csupán indoklásában az ítélet 55. oldal utolsó bekezdéstől az 58. oldalig foglalkozik a tényállás vonatkozásában a II.-III.-IV. r. vádlottak által tanúsított magatartással ..., ..., ... és ... tanúvallomásaik alapján. E körben relevanciával ... és ... vallomásai bírtak. A törvényszék a jegyzőasszony megismételt eljárásban tett vallomását az ítélet 56. oldal 2. bekezdésében : rögzítette e szerint II. r. vádlott az eljárás során többször rákérdezett a tanúnál arra, hogy miért nem adja ki a területre vonatkozó építési engedélyt, azonban hangsúlyozta ..., hogy II. r. terhelt törvényteleniséget nem kért kizárólag azt éreztette, hogy számára ezen hatósági ügy kimenetele fontos, úgy érezte, hogy „nyomás nehezedik rá” amely alatt többek között a polgármester gyakori érdeklődését is értette. Kitért arra is, hogy e „nyomás” miatt a közigazgatási hivatal egyik alkalmazottját ...-t kereste meg.

Az ítélet tábla észlelte, hogy a törvényszék e tanú vallomását nem értékelte teljes körűen. A tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint e tanú a megismételt eljárásban többször folyamatosan hangoztatta, hogy „nyomás nehezedik rá” ez a szava járása volt és nem az adott ügyre értendő.

A másodfokú eljárásban ismételtén kihallgatott tanú nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a nyomás nehezedik rá kifejezés akként volt értendő, hogy akkoriban a jegyzőre igen nagy számú szerteágazó feladat megoldásra hárult és nem a perbeli konkrét ügyre értendő, ami egyébként valóban igen bonyolult volt. Megjegyezte a tanú, hogy e kifejezés használatából már többször adódott problémája, ezért törekszik a kifejezés használatát mellőzni. Több irányú kérdésre nyomatékosította, hogy a polgármester részéről olyan magatartást soha nem tapasztalt, hogy hivatali helyzetével bármilyen módon visszaélt volna. ...-t, aki abban az időben szakmai felettese volt a konkrét ügyben szakmai okból kereste fel, álláspontjának megerősítése céljából és a nyomás nehezedik kifejezés használata ez esetben is a bonyolult szakmai ügyre vonatkozott.

E tanú vallomásában részletesen előadta, hogy jegyzői tevékenysége miben állt, utalt arra is, hogy az ügyfelek elégedetlensége, türelmetlensége esetlegesen hangosabb szóváltás a hivatalban nem volt kirívó, hiszen mindenkinek a saját ügye fontos és abban mielőbbi intézkedést várt. Az elfogultság bejelentésére pedig azért került sor, mivel a büntetőeljárás megindult és az őt ügyben már tanúként kihallgatták.

... megismételt eljárásban tett vallomását ítéletének 56. oldal utolsó bekezdésétől rögzítette az elsőfokú bíróság, mely szerint a tanú az eljárás nyomozati szakában tett nyilatkozatai tartotta fent a törvényszék előtt. ... tanúvallomását a körben erősítette meg, hogy ... maga is emlékezett ... azon kijelentésére, hogy „nagy nyomás nehezedik rá” az eljárást képező hatósági eljárás okán. A másodfokú eljárásban is fenntartotta vallomását, azonban kiemelte, hogy semmi szokatlant nem tapasztalt a nagy nyomáson azt értette - és ezt saját magára is - ha valamilyen feladatot kapnak azt meg kell tudni oldani konkrétan a „nyomásgyakorlás” magát a feladatot jelenti és a munkahelyen történő megfelelési kényszert (másodfokú 18. számú tárgyalási jegyzőkönyv 24. oldal utolsó előtti bekezdés).

A fentiekből megállapíthatóan mindkét tanú a megismételt eljárás során konkrétan szolt arról, hogy mit jelent a „nyomás nehezedik rá” kifejezés azonban a törvényszék ezzel indokolásában egyáltalán nem foglalkozott. Mindezek figyelembevételével az ítélet tábla azt állapította meg, hogy olyan konkrét tény, adat nem merült fel amely alapján kétséget kizáró következtetés vonható le arra, hogy II. r. vádlott hivatali helyzetével egyéb módon visszaélt volna. E körben a törvényszék ítéletnek 83. oldal közepétől rögzítette álláspontját, amellyel az ítélet tábla nem értett egyet, és a törvényszék indokolásában kifejtettek mellőzendők.

A vesztegetés minősített esetének megállapíthatóságával kapcsolatban további vizsgálandó kérdésként merült fel, hogy II. r. vádlott azon magatartásával, hogy 2007. július hó 31. napjára összehívott rendkívüli testületi ülésen a III.-IV. r. vádlottak érdekkörébe tartozó „terület felhasználási egység átsorolás” napirendi pontot előterjesztette, hivatali helyzetével (egyéb módon) visszaélt-e.

A törvényszék ítéletének indokolásában (51. oldal 3. bekezdés) tényként azt állapította meg, hogy a képviselőtestület munkaterve és meghívó - mely 2007. július hó 25. napján II. r. vádlott, mint polgármester aláírásával készült - a képviselőtestület munkatervében és a kérdéses ülésre vonatkozó meghívóban az eljárás tárgyát képező döntés, mint napirendi pont nem szerepelt. Az ítélet (13. oldal 3. bekezdés) a történeti tényállásban annyit rögzített, hogy II. r. vádlott előterjesztése alapján 2007. július hó 31. napján ... nagyközség önkormányzatának képviselőtestülete a fenti terület vonatkozásában határozatot hozott... A 16. oldal 2. bekezdésében többek között az került rögzítésre, hogy ... nagyközség önkormányzati képviselőtestülete 2007. július hó 31. napján - más ügyben szükséges soron kívüli döntés érdekében - megtartott rendkívüli ülésén II. r. vádlott előterjesztése alapján ... 2007. június 8. napján iktatott kérelme tárgyában határozatot hozott... A jelenlegi mezőgazdasági művelési ágú terület felhasználási egységből ipari-gazdasági terület felhasználási egységbe sorolta át... A képviselőtestület utasította II. r. vádlottat arra, hogy a határozat tartalmáról az érintetteket 2007. július 31. napig határidővel értesítse. Az iratokból megállapíthatóan ... értesítésére a polgármester részéről nem került sor. E tény az első fokon eljáró törvényszék is rögzítette az ítélet indokolásában 51. oldal 5. bekezdésében.

Az ítélet tábla álláspontja szerint II. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a 2007. július 31. napjára összehívott rendkívüli testületi ülésen a terület felhasználási egység átsorolását is napirendre tűzte hatáskörével, hivatali helyzetével nem élt vissza. ... község önkormányzatának 7/2003. (IV.9.) számú rendeletének 16. § (8) bekezdése kimondja a polgármester rendkívüli testületi ülést köteles összehívni a képviselők legalább 1/4-ének vagy bizottságának indítványára. Halasztást nem tűrő esetben az ülés előtt 4 órával is kiküldhető a meghívó. Erre bármilyen értesítési mód igénybe vehető, a sürgősség okát azonban mindenképpen közölni kell. Jelen ügyben az építésügyi hatósági engedély iránti kérelem 2007. április hó 9. napjától folyamatban volt. Az ipari gazdasági egységbe történő átsorolását 2007. május hó 23. napján kérte a terület akkori tulajdonosa ..., kérelmét 2007. június 8. napján iktatják 1802-3/2007. szám alatt. Ezt megelőzően 2007. május 16. napján ... Kft. is kérte ipari gazdasági egységbe történő átsorolását, melyet a polgármesteri hivatalban 1802-2/2007. szám alatt iktattak. Ehhez képest a polgármester az

előterjesztést a 2007. július 31. napján esedékes hangsúlyozandó, hogy más ügyben összehívott rendkívüli ülésre terjesztette elő napirendi pontként. Ebből az ítélet tábla álláspontja szerint nem vonható alappal következtetés arra, hogy e körben hivatali helyzetével egyébként visszaélt volna.

A képviselőtestület döntéséről szóló értesítés elmaradása: Tényként állapítható meg, hogy ... a testületi döntésről értesítést nem kapott, amely magyarázható azzal is, hogy 2007. július 24 napján kelt adásvételi szerződéssel az ... Kft ...tól a területet megvásárolta, így ... a döntés meghozatalakor már nem volt tulajdonos.

A II. tényállás esetében bár a törvényszék igen széleskörű bizonyítást vezetett, továbbra sem került teljes körűen felderítésre, mint arra az ítélet tábla a hatályon kívül helyező végzésében (9. oldal 2. bekezdés) is utal, hogy mi lett volna a maradék közel 60-70 millió Ft sorsa, ha ... 100 milliót kértek. Milyen összefüggés tárható fel az I. r. vádlott által a III-IV. r. vádlottaknak az ... pályázatához adott információi és a tapolcai telek és felépítmény vásárlása között. E megalapozatlanság kiküszöbölésére érdekében a másodfokú bíróság ismételten kihallgatta ... ingatlanforgalmi szakértőt, aki szakértői véleményét teljes egészében fenntartotta.

Az ítélet tábla a vádlottak személyi körülményeiben az első fokú határozat kihirdetését követő változásokra tekintettel és a másodfokú eljárásban felvett bizonyítási eljárás eredményeképpen a Be.352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást a következőkkel egészíti ki, illetve pontosítja.

II. r. vádlott a Miskolci Egyetemen 2013. június 28. napján okleveles jogász szakképzettséget szerzett (sorszáma: ...). Az ítélet 12. oldal 1. bekezdését követően a köztársasági elnök 325/2013 (IV.10.) KE határozatával 2013. július 15. napjától a ... megyei ... nagyközségnek városi címet adományozott.

III. r. vádlottal szemben a Miskolci Városi Bíróság B.2375/2012/17. számú ítéletével kiszabott 180 órai közérdekű munkabüntetés, 30 napi fogházbüntetésre átváltoztatásra került, melynek kitöltéséből 2013. december 19. napján szabadult.

A I. tényállás tekintetében 12. oldal 5. mondata után a polgármester rendkívüli testületi ülést köteles összehívni a képviselők 1/4-ének vagy bizottságának indítványára. Halasztást nem tűrő esetben az ülés előtt 4 órával is küldhető meghívó. Erre bármilyen értesítési mód igénybe vehető, a sürgősség okát azonban mindenképpen közölni kell (... község önkormányzatának 7/2003. (IV.9.) számú rendeletének 16. § (8) bekezdése).

A 12. oldal utolsó bekezdése a 13. oldal 1-2. bekezdése mellőzendő, a 3. bekezdés mellőzendő onnan, hogy „ezért III. r., IV. r. vádlottal...”

Mellőzendő a 16. oldal 4,6,8. bekezdése, 17. oldal 1,2,3. bekezdése, és a 4. bekezdés utolsó mondata.

Az ítélet 18. oldal 2. bekezdése után nem volt megállapítható az sem, hogy II. r. vádlott, mint polgármester az építési engedély kiadása miatt folyamatban lévő eljárás során

800.000 Ft-ot kapott volna III-IV. r. vádlottaktól, és az sem, ... jegyzőre az ügyel összefüggésben bármi módon nyomást gyakorolt volna, illetve a rendkívüli testületi ülésen a terület felhasználási egységbe átsorolása kapcsolatos napirendi pont előterjesztésével hivatali helyzetével bármilyen módon visszaélt volna.

Az ítélet 19. oldal 3. bekezdése mellőzendő, ugyancsak mellőzendő a 4. bekezdésből „mindezek érdekében,, továbbá a 23. oldal 1. bekezdése „Ezen alkalommal -tól,, A 25. oldal 3. bekezdésének 1. mondata szintén mellőzendő. A 27. oldal 4. bekezdéseként: Nem állapítható meg, hogy I. r vádlott az ... székház pályázati eljárásban a rendelkezésre álló információkat 100. millió forint ellenében osztotta meg III. és IV. r vádlottakkal akként, hogy III. r vádlott felesége nevén lévő, Miskolc II. 47552 hrsz. 1323m” alapterületű telek és az azon álló felépítmény az I. r vádlott és felesége nevére kerüljön.

A fentiekből következően az ítélet indokolásából is mellőzendők 52. oldal, 53. oldal 1-2-3. bekezdés, 54. oldal, 55. oldal 1-2-3. bekezdés, 56. oldal 2. bekezdés, utolsó bekezdés utolsó mondata, 58. oldal 2-3. bekezdés, 61. oldal 2-3. bekezdés, 65. oldal 1-2. bekezdés 3. mondata, 3. bekezdés, 4. bekezdés, 66. oldal, 67. oldal 2. bekezdés, 68. oldal, 69. oldal 3. bekezdés, 70. oldal, 71. oldal 1. bekezdés, 73. oldal 2-3. bekezdés, 74. oldal.

Az így kiegészített tényállás mindenben megalapozott az ítélőtábla a másodfokú eljárásban irányadónak tekintette.

A törvényszék részben törvényesen vont következtetést a fellebbezéssel érintett I-III-IV. r. vádlottak bűnösségére.

A teljes felmentést célzó védői érvelések I-III-IV. r. vádlottak esetében a II. tényállást követően döntően a törvényszék bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadják, ezért a Be.351. § (1) bekezdésére figyelemmel a tényállás megalapozottságára tekintettel a bizonyítékok eltérő értékelését nem eredményezhették, ugyanakkor e vádlottak cselekményeinek eltérő minősítését célzó védői érveléseket az ítélőtábla részben alaposnak találta az alábbiak szerint.

Amint arra az ítélőtábla már utalt, álláspontja szerint az, hogy I. r. vádlott által szolgáltatott információk ellentételezése a ...-i ingatlanvásárlás lett volna, kétséget kizáró módon igazolható.

Továbbra sem értelmezhető kétséget kizáró bizonyossággal, hogy a „... 100 milliót kérnek rá” konkrétan, kizárólag I. r. vádlotthoz és a ...-i ingatlanhoz köthető.

Az ítélőtábla arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg és téves jogkövetkeztetést vont le amikor összefüggést látott az I. r. vádlott ingatlanvásárlása és az általa szolgáltatott információk között. Erre vonatkozóan kétséget kizáróan bűnösségre vont következtetést nem alapítható.

Többféle értelmezése lehetséges, de erre tényállást alapítani az ítélőtábla álláspontja szerint nem lehet. E körben konkrétan tanúvallomások sem állnak rendelkezése. Ami adat rendelkezésre áll az az ingatlanon végzendő munkálatokkal van összefüggésben, illetve az

a tény ismert, hogy az adásvételi szerződésben felépítmény a szerződésben nem került feltüntetésre melyek fentiek tükrében irrelevánsak. E körben a titkos információgyűjtés anyaga sem szolgált olyan bizonyítékokkal, amely e vádlott és III-IV. r vádlottak cselekvőségét a vesztegetés bűncselekményben bírói bizonyossággal megalapozná.

Ugyanakkor I. r. vádlott azon tevékenysége, amit az ... székház eladásával összefüggő pályázati eljárásban, mint hivatalos személy kifejtett jogszabályba ütköző, büntetendő cselekmény. E körben a törvényszék igen részletesen eleget tett indokolási kötelezettségének, azonban a vádlott cselekménye, minthogy a vesztegetés ténye nem bizonyított hivatali visszaélés büntettének minősül.

A BH.2014/68. számon közzétett döntésében a Kúria részletesen kifejtette, hogy az 1978. IV. törvény 225. §-a szerint a hivatali visszaélés bűncselekményét az követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali kötelességét megszegi, hivatali hatáskörét túllépi vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél. A bűncselekmény elkövetési magatartásai tehát a hivatali kötelesség megszegése, a hivatali hatáskör túllépése és a hivatali helyzettel való egyéb visszaélés azaz a bűncselekmény 3 elkövetési fordulatát tartalmazza a törvényi tényállás. A hivatalos személy jogait és kötelességeit törvények és más jogszabályok, továbbá jogszabálynak nem minősülő, de az adott szervezetben szolgálatot teljesítőkre kötelező érvényű utasítások, intézkedések, állapítják meg. Az elkövető az ilyen szabályok megszegésével és kizárólag hivatalos személyként eljárva követheti el a bűncselekményt. A jogszabályok és az alacsonyabb szintű szabályok meghatározzák a hatásköri szabályokat is. A hivatali helyzettel egyéb módon visszaélés során a cselekmény elkövetője a hivatali helyzethez fűződő jogait ugyan alakilag törvényesnek látszó eljárásban, azonban rendeltetés ellenesen gyakorolja. Kétségtelen, hogy az ilyen jellegű magatartás nem feltétlenül ütközik konkrét szabályba, esetlegesen a szakma általános szabályaival ellentétes, a hivatalos minőséghez fűződő jogosítványoknak a társadalmi rendeltetésükkel ellentétes gyakorlását jelenti. Jelen esetben I.rendű vádlott az ítéletábra álláspontja szerint a törvényi tényállás III. fordulata szerinti bűncselekményt valósította meg. A törvényszék igen részletesen elemezte azokat a jogszabályokat, törvényi előírásokat, utasításokat, amelyek az I. r. vádlott hivatali működésével kapcsolatosak és ezeket igen részletesen feltárta. A bűncselekményt szándékosan lehet elkövetni és mivel a törvény a szándékon túl a célzatot is megköveteli csak egyenes szándékkal követhető el. A bűncselekmény alanya tettesként pedig csak hivatalos személy lehet. Az sem vitás, hogy I. r. vádlott az 1978. évi IV. törvény 137. § (1) bekezdésének g) pontja szerint, mint a közgyűlés vagyongazdálkodásért felelős alelnöke hivatalos személynek minősült. Ezért e vádlott cselekményét az elkövetéskori kedvezőbb anyagi jogszabályokra tekintettel az 1978. évi IV. törvény 225. § III. fordulata szerinti hivatali visszaélés büntettének minősítette, melynek III. és IV. r. vádlottak a 21. § (1) bekezdés szerinti felbujtói voltak.

II és III-IV. r vádlottak I. tényállás alatti cselekvőségét illetően az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy a titkos információgyűjtés anyaga nem használható fel. Ezen túlmenő bizonyíték nem áll rendelkezésre. Megjegyzi az ítéletábra, amennyiben a titkos információgyűjtés anyaga bizonyítékként értékelhető lenne, önmagában a bűnösség megállapítását az állandó bírói gyakorlat alapján nem tenné lehetővé. A törvényszék ítéletének 53. oldal 4. bekezdésétől

közvetett módon II. r vádlott terhére értékelte a II és a felmentett V. r vádlott közötti kommunikációt is, amelyet a híváslisták testesítettek meg. Ezen információkból egyértelmű következtetést II. r. vádlott bűnösségére önmagában nem lehetséges.

Vizsgálta az ítéletábra, hogy II. r vádlott esetleg más bűncselekmény törvényi tényállását kimeríthette-e, pl a hivatali visszaélés bármelyik fordulát. Mivel a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeképpen az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy nevezett a hivatali helyzetével visszaélés büntettének egyik fordulát sem valósította meg, e kérdésre is a válasz nemleges.

Az ítéletábra a Btk. 2 §-ra figyelemmel vizsgálta, hogy az érintett vádlottakkal szemben a bűncselekmény elkövetésének vagy elbírálásának idején hatályban lévő jogszabályok közül melyiket alkalmazza, melyik nyújt összhatásában kedvezőbb elbírálást és az elkövetéskor hatályban lévő 1978. évi IV. tv alkalmazása mellett döntött.

Szükséges megjegyezni, hogy e körben a törvényszék is vizsgálódott / ítélet 77. oldal 3. bekezdésétől /, azonban az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően 2013. július 1 napján hatályba lépett a 2012. évi C. törvény, így a Btk. 2. § -nak vizsgálata ismételtén aktuálissá vált, tekintettel arra, hogy a köztes jogi szabályozás nem vehető figyelembe.

Az I-II-IV. r vádlottak esetében az eltérő minősítésre is figyelemmel továbbra is az elkövetéskori anyagi jogszabályok alkalmazása kedvezőbb. A büntetési tétel nem változott, cselekményük az elkövetéskor és az elbíráláskor is 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető, ugyanakkor az elkövetéskor nem volt középmértékes szabály és a pénzbüntetés egy napi tétel összegének minimuma a jelenlegi 1000,- forinttal szemben 100 Ft volt.

A büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösség körülményeket a törvényszék feltárta és körültekintően értékelte. I., III., IV. r. vádlottakkal szemben az ítéletábra azonban az enyhébb jogi minősítésre, további időmúlásra, illetve a III., IV. r. vádlottak esetében a bűnsegédi magatartásra, mint további enyhítő körülményre tekintettel a Btk.87. § (1), (2) bekezdés e) pontja alapján lehetőséget látott az 1978. évi IV. törvény 51. §-a szerinti pénzbüntetés alkalmazására. A napi tételek számát a cselekmény tárgyi súlyához a vádlottak társadalomra veszélyességéhez igazítva állapította meg, figyelemmel III., IV. r. vádlottak bűnsegédi minőségére is, illetve III. r. vádlott aktívabb szerepvállalására. Az egy napi tétel összegét a terheltek vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten határozta meg.

Fentiekre tekintettel mellőzte a közügyektől eltiltás és a pénzmellékbüntetés alkalmazását, illetve az utóbbi meg nem fizetés esetére szóló rendelkezést. I. r. vádlottat az ellene vesztegetés büntettének (Btk.250. § (1), (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés II. tétel 3. fordulat) vádja alól III. és IV. r. vádlottakat 1 rb. társtettesként elkövetett vesztegetés büntettének (Btk.253. § (1), (2) bekezdés III. fordulat) vádja alól a Be.331. § (1) bekezdése alapján figyelemmel a Be.6. § (3) bekezdés b) pontja alapján felmentette.

II. r. vádlottat terhelő 1.833 Ft bűnügyi költséget a Be.338. § (2) bekezdés és a 339. § (1) bekezdés alapján az állam viseli. A már kifejtettek alapján az ítéletábra a törvényszék ítéletét a jelzett körben a Be.372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be.371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A megismételt másodfokú eljárásban felmerül bűnügyi költséget a Be.403. § (5) bekezdés alapján az állam viseli.

Az ítéletábra rögzítette I., II., IV. r. vádlottak megváltozott személyi igazolvány számát, utóbbi vádlott lakóhelyét és II. r. vádlott nevét.

A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetősége II. r., III. r. és IV. r. vádlottak esetében a Be.386. § (1) bekezdés b) pontján alapszik figyelemmel a Be.325. § (1) és (2) bekezdéseire is.

Debrecen, 2014. április 29.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Bakó József sk. a tanács tagja.

Záradék: A Miskolci Törvényszék 11.B.279/2012/91. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással I. r. vádlottal szemben 2014. április 29. napján jogerős és végrehajtható, II. r. vádlott vonatkozásában 2014. április hó 30. napján jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2014. május 20.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

Záradék: A Miskolci Törvényszék 11.B.279/2012/91. számú ítélete III. r. vádlottal szemben 2014. május 28. napján, IV. r. vádlott esetében 2014. június 02. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2014. június 03.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke